

MESTO LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

HLAVNÁ KONTROLÓRKA

O d b o r n é s t a n o v i s k o

hlavnej kontrolórky mesta k návrhu záverečného účtu mesta Liptovský Mikuláš za rok 2022

V zmysle ustanovenia § 18f ods. 1 písm. c zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov hlavný kontrolór vypracúva odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve.

Odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu mesta Liptovský Mikuláš (ďalej len „mesto“) za rok 2022 (ďalej len „odborné stanovisko“) bolo vypracované na základe návrhu záverečného účtu mesta Liptovský Mikuláš za rok 2022 (ďalej len „návrh záverečného účtu“), ktorý bol v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov zverejnený na úradnej tabuli a webovom sídle mesta dňa 08. 06. 2023.

I. VÝCHODISKÁ SPRACOVANIA ODBORNÉHO STANOVISKA:

1. Súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi

Návrh záverečného účtu je spracovaný v súlade so zákonom č. 583/2004 Z .z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“).

Ďalšími relevantnými právnymi predpismi pre jeho spracovanie sú:

- zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy“),
- zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“),
- zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“),
- ďalšie všeobecne záväzné právne predpisy súvisiace najmä s hospodárením s finančnými prostriedkami a nakladaním s majetkom mesta.

Rozpočtové hospodárenie sa ďalej spravovalo aj v zmysle interného predpisu, ktorým sú Pravidlá rozpočtového hospodárenia mesta Liptovský Mikuláš v platnom znení (ďalej len „Pravidlá rozpočtového hospodárenia“).

2. Dodržanie informačnej povinnosti

Návrh záverečného účtu bol zverejnený na úradnej tabuli v zákonom stanovenej lehote, t. j. najmenej 15

dní pred jeho schválením v súlade s ustanovením § 16 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v spojení s ustanovením § 9 ods. 2 zákona o obecnom zriadení, dňa 08. 06. 2023.

3. Dodržanie povinnosti auditu

Mesto si splnilo povinnosť v zmysle ustanovenie § 16 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a dalo si overiť účtovnú závierku audítorom podľa osobitného predpisu¹. Podkladom preukazujúcim túto skutočnosť je Správa nezávislého audítora zo dňa 26. 04. 2023, ktorá je súčasťou návrhu záverečného účtu.

4. Metodická správnosť predloženého návrhu záverečného účtu

Predložený návrh záverečného účtu obsahuje povinné náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a to:

- a) údaje o plnení rozpočtu v členení podľa § 10 ods. 3 v súlade s rozpočtovou klasifikáciou, t. j. na:
 - o bežné príjmy a bežné výdavky,
 - o kapitálové príjmy a kapitálové výdavky,
 - o finančné operácie,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií (predstavujú samostatné správy),
- e) prehľad o poskytnutých dotáciách podľa § 7 ods. 4 v členení podľa jednotlivých príjemcov,
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti,
- g) hodnotenie plnenia programov rozpočtu mesta.

Údaje o plnení rozpočtu sú spracované podľa rozpočtovej klasifikácie v súlade s ustanovením § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, resp. v súlade s Opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie v znení neskorších opatrení, pričom, táto rozpočtová klasifikácia je záväzná pri zostavovaní, sledovaní a vyhodnocovaní rozpočtov územnej samosprávy.

II. ZOSTAVENIE ZÁVEREČNÉHO ÚČTU:

Mesto pri zostavení návrhu záverečného účtu postupovalo podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a po skončení rozpočtového roka údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracovalo do záverečného účtu.

V súlade s ustanovením § 16 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bolo finančne usporiadané rozpočtové hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytlo prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadalo finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

¹ zákon o účtovníctve

1. Rozpočtové hospodárenie

S ohľadom na skutočnosť, že rozpočet nebol schválený do 31. 12. 2021, rozpočtové hospodárenie mesta sa riadilo ustanovením § 11 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, v zmysle ktorého výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov schváleného rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka, resp. v tomto prípade rozpočtu na rok 2020 s ohľadom na rozpočtové provizorium v roku 2021, pričom výnimku tvoria výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzajú v súlade s termínmi splácania dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov. Počas rozpočtového provizória mesto nemohlo poskytovať dotácie podľa § 7 ods. 4, s výnimkou ustanovenou osobitným predpisom.

Rozpočtové hospodárenie mesta za rok 2022 do schválenia rozpočtu dňa 21. 11. 2022 bolo oproti roku 2020, ktorý bol relevantným ukazovateľom v rámci rozpočtového provizória vyššie o 497 415 €, pričom toto navýšenie o 1,56 % súviselo s úhradami výdavkov, ktoré tvoria výnimku v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 druhej vety zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Mesto zostavilo rozpočet na rok 2022 (ďalej len „rozpočet“) v súlade s ustanovením § 10 ods. 3 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Rozpočet bol schválený uznesením Mestského zastupiteľstva v Liptovskom Mikuláši (ďalej len „MsZ“) zo dňa 21. 11. 2022 číslo 117/2022 ako schodkový vo výške 285 636 eur. Bežný rozpočet bol zostavený a schválený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový. Po zapojení finančných operácií bol celkový rozpočet vyrovnaný na strane príjmov aj výdavkov a dosahuje výšku 33 440 541 eur.

Zmeny rozpočtu boli počas rozpočtového roka vykonávané rozpočtovými opatreniami v zmysle zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a Pravidiel rozpočtového hospodárenia. Schválený rozpočet bol v priebehu rozpočtového roka 2022 zmenený 75 rozpočtovými opatreniami. Všetky vykonané rozpočtové opatrenia súvisiace so zmenou rozpočtu sú zverejnené na webovom sídle mesta.

1.1. Rozpočtové hospodárenie v roku 2022

Hospodárenie samosprávy dokumentuje nasledovná tabuľka:

v €

	Schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Čerpanie rozpočtu
Bežný rozpočet			
Príjmy	30 473 914	32 800 082	32 546 067,95
Výdavky	30 188 791	32 447 070	31 450 138,98
Prebytok bežného rozpočtu			1 095 928,97
Kapitálový rozpočet			
Príjmy	1 827 485	1 827 485	2 010 288,31
Výdavky	2 398 244	2 461 171	2 098 644,72

Schodok kapitálového rozpočtu				-88 356,41
Prebytok rozpočtu (b+k)				1 007 572,56
Finančné operácie				
Príjmové finančné operácie	1 139 142	1 192 879	1 192 701,62	
Výdavkové finančné operácie	853 506	912 205	908 579,93	
Zostatok finančných operácií				284 121,69
Prebytok na finančné vysporiadanie				1 291 694,25

Z analýzy rozpočtovania a hospodárenia je zrejmé, že mesto hospodáril v roku 2022 úsporovo, s ohľadom na rozpočtové provizorium trvajúce do 21. 11. 2022, ale aj inými celospoločenskými ekonomickými ukazovateľmi (valorizácia plátov zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, nárast cien tovarov a služieb, situácia na Ukrajine a iné).

1.2. Plnenie rozpočtu príjmov

Vlastné príjmy bežného rozpočtu predstavovali daňové príjmy a nedaňové príjmy; kapitálového rozpočtu predstavovali najmä príjmy z predaja majetku. Cudzie príjmy bežného rozpočtu boli tvorené dotáciami na činnosť preneseného výkonu štátnej správy a príjmami od obcí na činnosť spoločnej úradovne; kapitálové príjmy boli tvorené dotáciami, ktoré samospráva získala cez projekty Európskej únie.

Mesto plnilo rozpočet príjmov nasledovne:

v €:

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	30 473 914	32 800 082	32 546 067,95
Kapitálové príjmy	1 827 485	1 827 485	2 010 288,31

V medziročnom porovnaní boli oproti roku 2021 bežné príjmy vyššie o 2 982 703,46 € a kapitálové príjmy vyššie o 1 082 218,98 €.

1.2.1. Plnenie rozpočtu bežných príjmov

Bežné príjmy zahŕňajú vlastné príjmy (daňové a nedaňové) a cudzie príjmy (granty a transfery); ich plnenie bolo nasledovné:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Daňové príjmy	19 441 718	19 501 268	19 521 172,48
Nedaňové príjmy	1 960 735	2 110 267	2 115 789,72
Granty a transfery	7 399 822	9 043 958	8 924 426,69

Najväčší podiel na celkovom objeme príjmov majú daňové príjmy, ktoré predstavujú 54,61 % celkových príjmov, najmä výnos dane poukazovanej územnej samospráve zo štátu, tzv. podielová daň zo štátneho rozpočtu. Daň z príjmov fyzických osôb poukazovaná obciam zo ŠR, tzv. podielová daň zo ŠR predstavuje pre samosprávu 76,55 % celkových daňových príjmov. Podielové dane zo ŠR boli poukázané vo výške 14 943 706,94 €, čo je oproti zverejnenej prognóze zo strany Ministerstva financií SR viac o 665 931,94 €. V medzročnom porovnaní boli dosiahnuté daňové príjmy o 1 456 703,24 € vyššie ako v roku 2021.

Nedaňové príjmy predstavujú podiel 5,92 % celkových príjmov, pričom plnenie rozpočtu nedaňových príjmov medzročne vzrástlo o 207 537,03 €.

Granty a transfery v rámci rozpočtu bežných príjmov predstavujú 24,96% jeho celkového podielu. Ide o príjmy získané v rámci sektoru verejnej správy, sú to príjmy účelovo určené na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, dotácie z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR, zo samosprávneho kraja, účelové dary od fyzických a právnických osôb a iné dotácie. Najväčší objem týchto finančných prostriedkov je určený na financovanie základných škôl (ide o prostriedky zo ŠR na prenesený výkon štátnej správy v školstve).

V návrhu záverečného účtu je spracovaný podrobný prehľad o poskytnutých transferoch a grantoch – je uvedený poskytovateľ, účel a aj poskytnutá suma. Najväčší objem z poskytnutých transferov predstavujú normatívne a nenormatívne finančné prostriedky určené najmä na financovanie preneseného výkonu štátnej správy, avšak významný objem predstavujú aj transfery do oblasti sociálnej práce.

Samospráve boli poskytnuté transfery vo výške 8 924 426,69 €, pričom je možné konštatovať, že výška transferov v porovnaní s rokom 2021 vzrástla o 1 000 367,50 €.

1.2.2. Plnenie rozpočtu kapitálových príjmov

Schválený rozpočet vlastných kapitálových príjmov (z predaja kapitálových aktív – pozemkov, budov a bytov) predstavuje 5,62% celkových príjmov vo výške 1 827 485 € sa v priebehu roka upravoval podľa získaných príjmov z predajov majetku obce a to až na úroveň 2 010 288,31 €. V medzročnom porovnaní sa jedná o nárast vo výške 1 082 218,96 €. Rozpočet kapitálových príjmov predstavuje príjem z predaja kapitálových aktív a pozemkov a kapitálové granty a transfery, ktoré predstavujú jeho najväčší podiel.

V rámci rozpočtu kapitálových príjmov možno pozitívne hodnotiť príjem z predaja kapitálových aktív a pozemkov, ktorý v schválenom rozpočte predstavoval sumu 11 030 € a v rámci plnenia dosiahol sumu 193 662,96 €.

1.3. Čerpanie rozpočtu výdavkov

Samospráva čerpala výdavky nasledovne:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Bežné výdavky	30 188 791	32 447 070	31 450 138,98	96,93

Kapitálové výdavky	2 398 244	2 461 171	2 098 644,72	85,27
--------------------	-----------	-----------	--------------	-------

V medziročnom porovnaní boli oproti roku 2021 bežné výdavky vyššie o 4 271 612,16 € a kapitálové výdavky nižšie o 231 282,91 €.

1.3.1. Čerpanie rozpočtu bežných výdavkov

Bežné výdavky predstavujú podiel 91,27 % celkových výdavkov, pričom na základe medziročného zhodnotenia čerpania rozpočtu bežných výdavkov oproti roku 2021 možno konštatovať, že došlo k zvýšeniu výšky bežných výdavkov o 4 271 612,16 €.

V návrhu záverečného účtu je podrobne zdôvodnené čerpanie bežných výdavkov podľa ekonomickej aj funkčnej klasifikácie, členené až do programov a podprogramov.

1.3.2. Čerpanie rozpočtu kapitálových výdavkov

Kapitálové výdavky predstavujú 6,09 % celkových výdavkov. Mesto v priebehu roka upravovalo schválený rozpočet kapitálových výdavkov z 2 398 244 € na 2 461 171 €, pričom čerpanie kapitálových výdavkov bolo 2 098 644,72 €. V medziročnom porovnaní klesli kapitálové výdavky oproti roku 2021 o 231 282,91 €.

Čerpanie jednotlivých investičných programov je v návrhu záverečného účtu podrobne komentované. Čerpanie kapitálových výdavkov, t. j. realizácia plánovaných rozvojových programov je závislá od zdrojov, ktorými sú v súčasnosti najmä kapitálové transfery z rozpočtu EÚ a štátneho rozpočtu. K vlastným zdrojom v priebehu rozpočtového roka patrí najmä prebytok bežného rozpočtu a po skončení rozpočtového roka vytvorené vlastné zdroje v peňažných fondoch.

Vývoj rezervného fondu, prebytku rozpočtu pred vysporiadaním a stav na bankových účtoch:

v €

Rok	Rezervný fond	Prebytok rozpočtu	Bankové účty
2018	726 170	3 058 619	4 235 442
2019	858 067	1 907 083	3 543 992
2020	9 348	3 125 584	4 454 060
2021	9 348	1 757 293	4 296 005
2022	2 280 741	1 291 694	4 433 292

V zmysle uvedeného je možné konštatovať, že stav bankových účtov medziročne dosahuje porovnateľné hodnoty.

1.4. Finančné operácie

Súčasťou rozpočtu sú aj finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody z peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie

majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu a ich zapojenie do rozpočtu bolo nasledovné:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť	%
Príjmové finančné operácie	1 139 142	1 139 142	1 192 701,62	99,99
Výdavkové finančné operácie	853 506	912 205	908 579,93	99,60

V medziročnom porovnaní boli oproti roku 2021 príjmové finančné operácie, ktoré predstavujú podiel 3,34 % celkových príjmov nižšie o 820 000,62 € a výdavkové finančné operácie, ktoré predstavujú podiel 2,64 % celkových výdavkov nižšie o 329 808,80 €.

Návrh záverečného účtu obsahuje podrobný rozpis príjmových finančných operácií a čerpanie výdavkových finančných operácií je podrobne zdôvodnené podľa ekonomickej aj funkčnej klasifikácie, členené až do programov a podprogramov.

1.5. Výsledok hospodárenia

Výsledok rozpočtového hospodárenia sa zisťuje po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok ich súhrnnej bilancie. Výsledok rozpočtového hospodárenia môže byť prebytok alebo schodok jeho rozpočtu podľa § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Prebytkom rozpočtu je kladný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu, schodkom rozpočtu je záporný rozdiel medzi príjmami a výdavkami rozpočtu. Pod príjmami a výdavkami rozpočtu sa chápu bežné príjmy a bežné výdavky (bežný rozpočet) a kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (kapitálový rozpočet). Súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu nie sú finančné operácie.

Hospodárenie dokumentuje nasledovná tabuľka:

v €

	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
Bežné príjmy	30 473 914	32 800 082	32 546 067,95
Bežné výdavky	30 188 791	32 447 070	31 450 138,98
Prebytok bežného rozpočtu			1 095 928,97
Kapitálové príjmy	1 827 485	1 827 485	2 010 288,31
Kapitálové výdavky	2 398 244	2 461 171	2 098 644,72
Schodok kapitálového rozpočtu			-88 356,41
Príjmy celkom	32 301 399	34 627 567	34 556 356,26
Výdavky celkom	32 587 035	34 908 241	33 548 783,70
Prebytok rozpočtu			1 007 572,56
Príjmové finančné operácie	1 139 142	1 192 879	1 192 701,62
Výdavkové finančné operácie	853 506	912 205	908 579,93
Zostatok finančných operácií			284 121,69

Mesto hospodáril s prebytkom vo výške 1 007 572,56 €. Takto vykázaný prebytok rozpočtu je zistený v súlade s ustanoveniami § 2 písm. b) a c) a § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Podľa ustanovenia § 10 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy súčasťou rozpočtu sú finančné operácie, ktorými sa vykonávajú prevody prostriedkov peňažných fondov a realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie. Za finančné operácie sa považujú aj poskytnuté pôžičky a návratné finančné výpomoci z rozpočtu a ich splátky, vystavené a prijaté zmenky, predaj a obstaranie majetkových účastí. Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu. Podrobné triedenie finančných operácií obsahuje rozpočtová klasifikácia. Mesto môže poskytnúť návratnú finančnú výpomoc zo svojho rozpočtu právnickej osobe, ktorej je zakladateľom, pričom na tento účel nemôže použiť návratné zdroje financovania.

Nasledujúca tabuľka poskytuje prehľad o vývoji výsledku hospodárenia v minulých rokoch:

v €

Rok	2018	2019	2020	2021	2022
Príjmy rozpočtu	30 793 994,32	29 142 028,09	30 886 379,65	28 824 850,45	34 556 356,26
- bežné	25 736 853,40	28 027 478,97	29 044 997,47	27 896 781,12	32 546 067,95
- kapitálové	5 057 140,92	1 114 549,12	1 841 382,18	928 069,33	2 010 288,31
Výdavky rozpočtu	28 480 956,80	28 397 019,18	29 186 769,47	29 508 454,45	33 548 783,70
- bežné	23 717 588,65	26 326 384,43	26 952 048,97	27 178 526,82	31 450 138,98
- kapitálové	4 763 368,15	2 070 634,75	2 234 720,50	2 329 927,63	2 098 644,72
Schodok/prebytok bežného rozpočtu	2 019 264,75	1 701 094,54	2 092 948,50	2 384 837,67	1 095 928,97
Schodok/prebytok kapitálového rozpočtu	293 772,77	-956 085,63	-393 338,32	-1 401 858,30	-88 356,41
Schodok/prebytok rozpočtu	2 313 037,52	745 008,91	1 699 610,18	982 979,37	1 007 572,56

V zmysle vyššie uvedeného štatistického prehľadu vývoja hospodárenia mesta za posledných 5 rokov je možné konštatovať, že hospodárenie bolo v roku 2022 oproti rokmi 2018 až 2021 konštantné, pričom je možné sledovať nárast príjmu rozpočtu, ale aj nárast výdavkov rozpočtu. Bežný rozpočet je konštantne prebytkový a kapitálový rozpočet premenlivo schodkový, pričom schodok kapitálového rozpočtu za rok 2022 je podstatne nižší ako v predchádzajúcich rokoch. Celkový výsledok hospodárenia po zohľadnení príjmov a výdavkov bežného aj kapitálového rozpočtu (bez finančných operácií) je medziročne konštantne schodkový.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že mesto v posledných rokoch hospodáril v zmysle ustanovenia § 11 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v rozpočtovom provizóriu a zároveň sa muselo vysporiadať s nepredpokladateľnými ekonomickými ukazovateľmi akými bola valorizácia plátov

zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, nárast cien tovarov a služieb či situácia na Ukrajine a iné.

2. Bilancia aktív a pasív

Mesto za rok 2022 vykázalo vyrovnanú bilanciu aktív a pasív. Aktíva, t. j. majetok spolu krytý pasívami, t. j. zdrojmi krytia, podľa účtovnej závierky k 31. 12. 2022 predstavujú sumu:

v €

Aktíva		96 896 783,64
z toho:	Neobežný majetok	59 760 838,84
	Obežný majetok	37 105 850,58
	Časové rozlíšenie	30 094,22
Pasíva		96 896 783,64
z toho:	Vlastné imanie	62 202 418,22
	Závazky	14 156 799,37
	Časové rozlíšenie	20 537 566,05

Bilancia aktív a pasív ukazuje vyšší podiel neobežného majetku oproti obežnému v rámci aktív mesta. Aktíva v porovnaní s rokom 2021 klesli o 35 490,99 €, pričom neobežný majetok poklesol a obežný majetok vzrástol.

S ohľadom na vyrovnanú bilanciu aktív a pasív, na strane pasív došlo k medziročným poklesu o 35 490,99 €, pričom pozitívne možno hodnotiť pokles záväzkov oproti roku 2021 o 281 928,27 €.

Informácia o tom, že bola vykonaná inventarizácia majetku mesta v zmysle zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a Zásad hospodárenia a nakladania s majetkom mesta Liptovský Mikuláš je súčasťou návrhu záverečného účtu, pričom správa o výsledkoch inventarizácie majetku a záväzkov mesta Liptovský Mikuláš a organizácií, ktorých je zriaďovateľom, ku dňu 31.12.2022 bude MsZ predložená samostatne.

1. Prehľad o stave a vývoji dlhu

Návrh záverečného účtu obsahuje v zmysle ustanovenia § 16 ods. 5 písm. c zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy prehľad o stave a vývoji dlhu.

Pravidlá používania návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení § 17 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa citovaného ustanovenia samospráva môže použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov.

Podmienky na prijatie návratných zdrojov financovania sú upravené v ustanovení § 17 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa citovaného ustanovenia mesto môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

- a) celková suma dlhu mesta neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a

- b) suma splátok návratných zdrojov financovania, vrátane úhrady výnosov a suma splátok záväzkov z investičných dodávateľských úverov neprekročí v príslušnom rozpočtovom roku 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka znížených o prostriedky poskytnuté v príslušnom rozpočtovom roku mestu z rozpočtu iného subjektu verejnej správy, prostriedky poskytnuté z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia alebo prostriedky získané na základe osobitného predpisu,

pričom platí, že obe podmienky musia byť splnené súčasne.

Podľa §17 ods.7 a 8 zákona č. 583/2004 Z. z. celkovú sumu dlhu obce tvorí:

- súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania,
- súhrn záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce.

Pri investičných dodávateľských úveroch ide o záväzky, do ktorých samospráva vstupuje v rámci zmluvne uzavretých obchodných vzťahov s dodávateľmi tovarov, služieb a pod. Investičnými dodávateľskými úvermi sa rozumejú všetky záväzky obce z prevzatia povinnosti splácať úver dodávateľa po dodaní investičného diela na základe zmluvy medzi obcou a dodávateľom.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z:

- pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu,
- úveru poskytnutého zo ŠFRB,
- úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu,
- pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia,
- z návratných zdrojov financovania poskytované orgánom podľa osobitných predpisov,
- návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov Slovenskej republiky a Európskej únie, operačných programov spadajúcich do cieľa Európska územná spolupráca a programov financovaných na základe medzinárodných zmlúv o poskytnutí grantu uzatvorených medzi Slovenskou republikou a inými štátmi najviac v sume nenávratného finančného príspevku poskytnutého na základe zmluvy uzatvorenej medzi obcou a orgánom podľa osobitného predpisu; to platí aj, ak samospráva vystupuje v pozícii partnera v súlade s osobitným predpisom rovnako, najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Vývoj podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania za obdobie posledných 5 rozpočtových rokov:

Rok	Celková suma dlhu v €	Suma ročných splátok vrátane výnosov v €	Skutočné bežné príjmy predchádzajúceho roka bez transferov v €	§17 ods.6 písm. a) v %	§17 ods.6 písm. b) v %
2018	6 687 133	673 178	23 567 200	28,37	8,58
2019	5 938 179	748 954	25 736 853	23,07	6,79
2020	5 804 179	706 104	28 027 479	20,71	6,80
2021	5 030 720	669 852	20 339 140	17,32	5,64
2022	4 972 565	546 329	18 939 311	16,82	2,88

Mesto za obdobie posledných 5 rokov vždy spĺňalo podmienky pre prijatie návratných zdrojov financovania do budúcnosti.

Na základe medziročného vývoja dlhu v zmysle ustanovenia § 17 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je možné konštatovať klesajúcu tendenciu dlhu mesta. V tejto súvislosti je dôležité uviesť, že mesto v roku 2022 neprijalo žiadny nový úver.

Pre posudzovanie podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania do budúcnosti je potrebné zohľadňovať aj pravidlá rozpočtovej zodpovednosti. Zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je ustanovená povinnosť zabezpečiť dodržiavanie vyššej rozpočtovej disciplíny aj zo strany subjektov územnej samosprávy a to dodržiavaním podmienok, ktoré sprísňujú podmienky zadlžovania územnej samosprávy. Rovnako ako v ústavnom zákone č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti“) sa aj pre územnú samosprávu určuje postup na prijatie viacerých opatrení na zabezpečenie zákonom stanovených podmienok a na vykonanie zmien, ak celková suma dlhu subjektov územnej samosprávy nebude v zákonom stanovených limitoch.

Ak celková suma dlhu dosiahne hranicu:	
50% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka	mesto bude povinné v takomto prípade prijať opatrenia, ktorých výsledkom bude zníženie celkovej sumy dlhu pod uvedenú hranicu
od 50% vrátane do 58% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka,	primátor je povinný do 15 dní od zistenia uvedených skutočností vypracovať a predložiť MsZ informáciu, v ktorej zdôvodní celkovú sumu dlhu spolu s návrhom opatrení na jeho zníženie. MsZ musí prerokovať túto informáciu do 15 dní odo dňa jej predloženia. V lehote do siedmich dní od predloženia informácie MsZ je povinný primátor túto skutočnosť písomne oznámiť ministerstvu financií.
58% vrátane do 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka	mesto je povinné do konca rozpočtového roka vykonať také zmeny rozpočtu, ktoré zabezpečia jeho vyrovnanosť a schváliť na nasledujúci rozpočtový rok iba vyrovnaný alebo prebytkový rozpočet, pričom schodok rozpočtu môže vzniknúť len z dôvodu použitia - účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu nevyčerpaných v minulých rokoch, - prostriedkov peňažných fondov
60 % a viac skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka	mesto bude okrem realizácie predchádzajúcich opatrení povinné postupovať podľa ustanovení čl.6 ods. 3 a 4 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti

Podľa ustanovenia čl.6 ods. 3 a 4 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti je určené, že ak celková suma dlhu dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Tieto zákonné postupy sa nebudú realizovať 24 mesiacov od prvého mesiaca, ktorý bude nasledovať po mesiaci, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie zastupiteľstva a v prípadoch, ktoré bližšie vymedzuje čl. 5 ods. 11 a 12 a čl. 12 ods. 10 a 11 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti.

4. Údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti mesta

Návrh záverečného účtu obsahuje v zmysle ustanovenia § 16 ods. 5 písm. d zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy údaje o hospodárení príspevkových organizácií v pôsobnosti mesta a zároveň príspevkové organizácie predkladajú MsZ samostatné správy o výsledku ich hospodárenia.

Mesto je zriaďovateľom dvoch príspevkových organizácií a to:

1. Verejnoprospešné služby Liptovský Mikuláš (ďalej len „VPS“) a
2. Informačné centrum mesta Liptovský Mikuláš (ďalej len „IC“).

S ohľadom na financovanie príspevkových organizácií mesta v zmysle ustanovenia § 21 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy zapojením na rozpočet príspevkom, príspevkové organizácie mesta do schválenia rozpočtu 21. 11. 2022 hospodárili v rozpočtovom provizóriu.

Príspevkovým organizáciám sa poskytol príspevok na prevádzku nasledovne:

v €

Príspevková organizácia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť
VPS	2 861 002	3 189 509	3 187 983,98
IC	157 795	157 795	138 825,80

Hospodárenie príspevkových organizácií za hlavnú činnosť:

v €

	VPS	IC
Náklady	4 813 005	202 716,60
Výnosy	4 758 828	202 716,60
Výsledok hospodárenia	-54 177	0,00

Príspevkové organizácie vykonávali so súhlasom zriaďovateľa podnikateľskú činnosť nad rámec hlavnej činnosti, pre ktorú boli zriadené. Podnikateľská činnosť pomáha príspevkovým organizáciám vykryť stratu z hospodárenia na hlavnej činnosti. Obe príspevkové organizácie hospodárili v rámci podnikateľskej činnosti so ziskom.

Hospodárenie príspevkových organizácií za podnikateľskú činnosť:

v €

	VPS	IC
Náklady	1 958 627	99 608,83
Výnosy	2 012 894	99 635,77
Výsledok hospodárenia	54 267	1,11

Príspevkové organizácie dosiahli nasledovný výsledok hospodárenia za hlavnú aj podnikateľskú činnosť :

v €

	VPS	IC
Náklady celkom	6 771 632	302 325,43
Výnosy celkom	6 771 722	302 352,37
Výsledok hospodárenia	90	1,11

5. Prehľad o poskytnutých dotáciách

Návrh záverečného účtu obsahuje v zmysle ustanovenia § 16 ods. 5 písm. e zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy aj podrobný prehľad o poskytnutých dotáciách podľa ustanovenia § 7 ods. 4 predmetného zákona v členení podľa jednotlivých príjemcov.

S ohľadom na rozpočtové provizorium v roku 2022, počas rozpočtového provizória neboli poskytované dotácie v zmysle predmetného ustanovenia zákona, pričom mesto poskytlo dotácie až po schválení rozpočtu, za podmienok ustanovených zákonom a Všeobecne záväzným nariadením č. 12/2020/VZN o poskytovaní finančných dotácií z rozpočtu mesta Liptovský Mikuláš.

Dotácie za rok 2022 v celkovej výške 228 719,72 € boli poskytované v dvoch oblastiach – šport a sociálna pomoc a sociálne služby.

6. Údaje o podnikateľskej činnosti

Návrh záverečného účtu obsahuje v zmysle ustanovenia § 16 ods. 5 písm. f zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy informáciu, že mesto nevykonávala podnikateľskú činnosť.

Údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti príspevkových organizácií mesta sú v návrhu záverečného účtu zahrnuté v rámci údajov o hospodárení príspevkových organizácií zriadených mestom, pričom tak ako je uvedené v bode 4. tohto stanoviska, príspevkové organizácie predkladajú MsZ samostatné správy o výsledku hospodárenia, ktoré obsahujú podrobnejšie údaje o ich podnikateľskej činnosti.

7. Hodnotenie plnenia programov rozpočtu

Návrh záverečného účtu obsahuje v zmysle ustanovenia § 16 ods. 5 písm. g zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy hodnotenie plnenia programov rozpočtu mesta a rozpočtových organizácií zriadených mestom.

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy bol rozpočet na rok 2022 zostavený ako programový rozpočet, výdavky rozpočtu boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členili na podprogramy a prvky. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít (prác, činností a dodávok) má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom. Hodnotenie programov v návrhu záverečného účtu je na úrovni slovného uvedenia plnenia či neplnenia jednotlivých programov mesta, vrátane jeho prvkov a porovnania cieľovej a dosiahnutej hodnoty.

ZÁVER:

Návrh záverečného účtu je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami § 16 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a obsahuje všetky predpísané náležitosti podľa § 16 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Návrh záverečného účtu bol v zmysle platnej právnej úpravy zverejnený zákonným spôsobom.

V Liptovskom Mikuláši dňa 16. 06. 2023

Mgr. Bibiana Forgáčová
hlavná kontrolórka mesta